Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

27 päivänä marraskuuta 2012*

Muutoksenhaku — Kieliä koskevat järjestelyt — Ilmoitus hallintovirkamiesten ja hallintoavustajien palvelukseen ottamista koskevista avoimista kilpailuista — Julkaiseminen kokonaisuudessaan kolmella virallisella kielellä — Kokeiden kieli — Toisen kielen valinta kolmen virallisen kielen joukosta

Asiassa C-566/10 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklan nojalla 2.12.2010 tehdystä valituksesta,

Italian tasavalta, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan avvocato dello Stato P. Gentili, prosessiosoite Luxemburgissa,

valittajana,

ja jossa valittajan vastapuolina ja muina osapuolina ovat

Euroopan komissio, asiamiehinään J. Currall ja J. Baquero Cruz, avustajanaan avvocato A. Dal Ferro, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Liettuan tasavalta ja

Helleenien tasavalta, asiamiehinään A. Samoni-Rantou, S. Vodina ja G. Papagianni, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijoina ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, varapresidentti K. Lenaerts, jaostojen puheenjohtajat A. Tizzano, M. Ilešič, A. Rosas (esittelevä tuomari), G. Arestis ja J. Malenovský sekä tuomarit A. Borg Barthet, U. Lõhmus, C. Toader, J.-J. Kasel, M. Safjan ja D. Šváby,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: hallintovirkamies A. Impellizzeri,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 6.6.2012 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 21.6.2012 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

on antanut seuraavan

tuomion

1 Italian tasavalta vaatii valituksellaan, että unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-166/07 ja T-285/07, Italia vastaan komissio, 13.9.2010 antaman tuomion (jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla hylättiin kanne, jolla vaadittiin kumoamaan varallaololuettelon laatimista tiedotus-, viestintä- ja media-alan hallintovirkamiesten (AD 5) myöhempää palvelukseen ottamista varten koskevasta avoimesta kilpailusta EPSO/AD/94/07 (EUVL 2007, C 45 A, s. 3), varallaololuettelon laatimista tiedotus- ja viestintäalan hallintoavustajien (AST 3) myöhempää palvelukseen ottamista varten koskevasta avoimesta kilpailusta EPSO/AST/37/07 (EUVL 2007, C 45 A, s. 15) ja varallaololuettelon laatimista informatiikan (kirjastot ja dokumentaatio) hallintovirkamiesten (AD 5) myöhempää palvelukseen ottamista varten koskevasta avoimesta kilpailusta EPSO/AD/95/07 (EUVL 2007, C 103 A, s. 7) julkaistut kilpailuilmoitukset (jäljempänä riidanalaiset kilpailuilmoitukset).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä 15.4.1958 annetun neuvoston asetuksen N:o 1 (EYVL 1958, 17, s. 385), sellaisena kuin se on muutettuna 20.11.2006 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1791/2006 (EUVL L 363, s. 1; jäljempänä asetus N:o 1), 1–6 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1 artikla

Unionin toimielinten viralliset ja työkielet ovat bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kieli.

2 artikla

Jäsenvaltion tai jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvan henkilön yhteisön toimielimille osoittamat asiakirjat laaditaan millä tahansa virallisella kielellä lähettäjän valinnan mukaan. Vastaus laaditaan samalla kielellä.

3 artikla

Yhteisön toimielimen jäsenvaltiolle tai jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvalle henkilölle osoittamat asiakirjat laaditaan kyseisen jäsenvaltion kielellä.

4 artikla

Asetukset ja muut yleisesti sovellettavat säädökset laaditaan virallisilla kielillä.

5 artikla

Euroopan unionin virallinen lehti julkaistaan virallisilla kielillä.

6 artikla

Yhteisön toimielimet voivat antaa työjärjestyksissään yksityiskohtaiset säännöt näiden kielten käyttämistä koskevien järjestelyjen soveltamisesta.”

3 Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen, sellaisina kuin ne ovat muutettuna 22.3.2004 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 723/2004 (EUVL L 124, s. 1; jäljempänä henkilöstösäännöt), 1 d artiklassa, 7 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa, 24 a artiklassa, 27 ja 28 artiklassa, 29 artiklan 1 kohdassa ja 45 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1 d artikla

1. Näitä henkilöstösääntöjä sovellettaessa kaikenlainen syrjintä ja esimerkiksi sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai sosiaaliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautuneisuuteen perustuva syrjintä on kiellettyä.

– –

6. Kaikkien syrjimättömyysperiaatteeseen ja suhteellisuusperiaatteeseen kohdistuvien rajoitusten on oltava objektiivisesti ja tarkoituksenmukaisesti perusteltuja, ja niiden on vastattava henkilöstöpolitiikan yleisen edun mukaisia oikeutettuja tavoitteita. Nämä tavoitteet voivat erityisesti oikeuttaa vahvistamaan pakollisen eläkeiän sekä vanhuuseläkeoikeutta koskevan vähimmäisiän.

– –

7 artikla

1. Nimittävä viranomainen määrää nimittämällä tai toisiin tehtäviin siirtämällä kunkin virkamiehen hänen palkkaluokkaansa vastaavaan virkaan kyseisen virkamiehen tehtäväryhmässä ainoastaan yksikön edun huomioon ottaen ja kansallisuudesta riippumatta.

– –

24 a artikla

[Yhteisöjen] on helpotettava virkamiehen ammatillista täydennyskoulutusta, jos se on yksikköjen moitteetonta toimintaa koskevien vaatimusten mukaista ja vastaa yksikköjen omia etuja.

Tämä täydennyskoulutus otetaan huomioon myös urakehityksessä.

– –

27 artikla

Palvelukseen otettaessa on tarkoitus varmistaa, että toimielin saa palvelukseensa mahdollisimman päteviä, tehokkaita ja ehdottoman luotettavia virkamiehiä, joiden palvelukseen ottaminen tapahtuu yhteisön jäsenvaltioiden kansalaisten joukosta maantieteellisesti mahdollisimman laajalta alueelta.

Virkaa ei saa varata tietyn jäsenvaltion kansalaisille.

– –

28 artikla

Virkamieheksi voidaan nimittää ainoastaan henkilö,

– –

f) jolla on perusteellinen kielitaito yhdessä yhteisön kielessä ja tehtäviensä hoitamiseen riittävä kielitaito toisessa yhteisön kielessä.

– –

29 artikla

1. Ennen toimielimessä avoinna olevan viran täyttämistä nimittävän viranomaisen on – –

– –

ja aloitettava tämän jälkeen joko tutkintotodistuksiin tai kokeisiin tai molempiin perustuva kilpailumenettely. Kilpailumenettely vahvistetaan liitteessä III.

Kilpailumenettely voidaan aloittaa myös varallaololuettelon laatimiseksi tulevia työhönottoja varten.

– –

45 artikla

1. Ylennyksestä päättää nimittävä viranomainen 6 artiklan 2 kohdan huomioon ottaen. Virkamies ylennetään nimityksellä lähinnä ylempään palkkaluokkaan siinä tehtäväryhmässä, johon hän kuuluu. Ylennettävät on valittava vähintään kaksi vuotta palkkaluokassaan palvelleiden virkamiesten joukosta, ja ylennyksen on perustuttava ylennyskelpoisten virkamiesten ansioiden vertailuun. Ansioita verratessaan nimittävä viranomainen ottaa erityisesti huomioon virkamiehistä tehdyt arvioinnit, virkamiesten tehtäviensä hoitamisessa käyttämät muut kielet kuin ne, joiden perusteellinen taito on osoitettu 28 artiklan f alakohdan mukaisesti, sekä soveltuvin osin virkamiesten hoitamien vastuullisten tehtävien tason.

2. Ennen palvelukseen ottamisen jälkeistä ensimmäistä ylennystä virkamiehiä vaaditaan osoittamaan kykynsä työskennellä kolmannella kielellä, jonka on oltava yksi EY:n perustamissopimuksen 314 artiklassa tarkoitetuista kielistä. Toimielimet antavat keskinäisellä sopimuksella yhteiset säännöt tämän kohdan täytäntöön panemiseksi. Näissä on edellytettävä, että virkamiehille on annettava mahdollisuus kolmannen kielen opiskeluun sekä vahvistettava yksityiskohtaiset säännökset liitteessä III olevan 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti sen arvioimiseksi, että virkamies kykenee työskentelemään kolmannella kielellä.”

4 Henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 1 artiklan 1 ja 2 kohdassa ja 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1 artikla

”Kilpailua koskevan ilmoituksen vahvistaa nimittävä viranomainen sekakomiteaa kuultuaan.

Kilpailuilmoituksessa on täsmennettävä:

a) kilpailun luonne (toimielimen sisäinen kilpailu, toimielinten sisäinen kilpailu, avoin kilpailu, tarvittaessa kahden tai useamman toimielimen yhteinen kilpailu),

b) kilpailumenettely (joko tutkintotodistuksiin tai kokeisiin tai molempiin perustuva kilpailu),

c) täytettäviin virkoihin liittyvien tehtävien ja velvollisuuksien luonne sekä tehtäväryhmä ja palkkaluokka,

d) näiden henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohdan mukaan täytettäviin virkoihin vaadittavat tutkinnot ja todistukset tai työkokemus,

e) kokeisiin perustuvissa kilpailuissa kokeiden luonne ja niiden arvostelu,

f) täytettävien virkojen erityisluonteesta johtuvat mahdolliset kielitaitovaatimukset,

g) mahdollinen enimmäisikä sekä ikärajan nostaminen, jota sovelletaan niihin muuhun henkilöstöön kuuluviin, jotka ovat hoitaneet tehtäviään vähintään vuoden ajan,

h) hakemusten viimeinen jättöpäivä,

i) tarvittaessa henkilöstösääntöjen 28 artiklan a [ala]kohdan nojalla myönnettävät poikkeukset.

Henkilöstösääntöjen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu nimittävä viranomainen vahvistaa yhteistä sekakomiteaa kuultuaan ilmoituksen kahden tai useamman toimielimen yhteisestä yleisestä kilpailusta.

2. Avointa kilpailua koskeva ilmoitus on julkaistava Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä vähintään kuukautta ennen hakemusten viimeistä jättöpäivää ja tarvittaessa vähintään kaksi kuukautta ennen kokeiden päivämäärää.3. Kaikki kilpailut julkistetaan kaikkien kolmen Euroopan yhteisön toimielimissä samaan aikaan.

– –

7 artikla

1. Toimielimet antavat henkilöstösääntökomiteaa kuultuaan Euroopan yhteisöjen henkilöstövalintatoimiston, jäljempänä [EPSO], tehtäväksi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että yhteisöjen virkamiehiä koskevissa valintamenettelyissä sekä henkilöstösääntöjen 45 ja 45 a artiklassa tarkoitetuissa arvioinneissa ja kokeissa noudatetaan yhdenmukaisia normeja.

2. [EPSOn] tehtävänä on

a) järjestää avoimia kilpailuja toimielinten pyynnöstä,

– –

d) ottaa yleisesti vastatakseen kielitaidon määrittelystä ja sen arvioinnin järjestämisestä sen varmistamiseksi, että henkilöstösääntöjen 45 artiklan 2 kohdassa säädetyt vaatimukset täytetään yhdenmukaisella ja yhtenäisellä tavalla.

– –”

5 EPSO perustettiin Euroopan parlamentin, neuvoston, komission, tuomioistuimen, tilintarkastustuomioistuimen, talous- ja sosiaalikomitean, alueiden komitean ja Euroopan oikeusasiamiehen 25.7.2002 tekemällä päätöksellä 2002/620/EY (EYVL L 197, s. 53). Päätöksen 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan EPSO käyttää muun muassa henkilöstösääntöjen liitteen III mukaan tämän päätöksen allekirjoittaneiden toimielinten nimittäville viranomaisille kuuluvia henkilöstövalintaa koskevia valtuuksia. Päätöksen 2002/620 4 artiklan viimeisessä virkkeessä todetaan, että mahdolliset kanteet päätöksessä tarkoitetuilla aloilla nostetaan Euroopan komissiota vastaan.

6 EPSOn roolia on täsmennetty henkilöstösääntöjen liitteessä III olevassa 7 artiklassa, joka lisättiin siihen asetuksella N:o 723/2004.

Asian tausta

7 EPSO julkaisi 28.2.2007 avoimia kilpailuja EPSO/AD/94/07 ja EPSO/AST/37/07 koskevat ilmoitukset vain Euroopan unionin virallisen lehden saksan-, englannin- ja ranskankielisissä painoksissa toimielimissä avoinna olevien virkojen täyttämistä koskevien varallaololuettelojen laatimiseksi tiedotus-, viestintä- ja media-alan hallintovirkamiehistä (AD 5) ja toimielimissä avoinna olevien virkojen täyttämistä koskevien varallaololuettelojen laatimiseksi tiedotus- ja viestintäalan hallintoavustajista (AST 3).

8 EPSO julkaisi 8.5.2007 avointa kilpailua EPSO/AD/95/07 koskevan ilmoituksen vain Euroopan unionin virallisen lehden saksan-, englannin- ja ranskankielisissä painoksissa erityisesti Euroopan parlamentissa avoinna olevien virkojen täyttämistä koskevan varallaololuettelon laatimiseksi informatiikan alan (kirjastot ja dokumentaatio) hallintovirkamiehistä (AD 5).

9 Riidanalaisten kilpailuilmoitusten alkukarsintakokeeseen pääsyn edellytyksiä koskevan I jakson A osassa todettiin otsikon ”Kielitaito” alla, että hakijoilla on oltava Euroopan unionin yhden virallisen kielen (jäljempänä viralliset kielet) eli pääkielen perusteellinen taito sekä tyydyttävä taito toisessa kielessä, jonka oli oltava saksa, englanti tai ranska ja muu kuin pääkieli. Lisäksi samassa kohdassa ilmoitettiin, että kutsut yksittäisiin testeihin ja kokeisiin laaditaan ja kaikki yhteydenpito EPSOn tai valintalautakunnan sihteeristön ja hakijoiden välillä hoidetaan ainoastaan saksan, englannin tai ranskan kielellä, jotta voidaan varmistaa yleisluonteisten tekstien sekä EPSOn ja hakijoiden välisen yhteydenpidon selkeys ja ymmärrettävyys. Riidanalaisten kilpailuilmoitusten I jakson B osassa todettiin lisäksi, että alkukarsintakokeet suoritettaisiin ”saksaksi, englanniksi tai ranskaksi (toisella kielellä)”.

10 Tehtävien luonnetta ja kilpailuun osallistumisen edellytyksiä koskevassa riidanalaisten kilpailuilmoitusten II jakson A osassa todettiin otsikon ”Kielitaito” alla, että voidakseen osallistua kirjallisiin kokeisiin hakijoilla on oltava yhden virallisen eli pääkielen perusteellinen taito sekä tyydyttävä taito toisessa kielessä, jonka on oltava saksa, englanti tai ranska ja muu kuin pääkieli. Riidanalaisten kilpailuilmoitusten II jakson B osassa todettiin lisäksi, että kirjalliset kokeet suoritettaisiin ”saksaksi, englanniksi tai ranskaksi (toisella kielellä – –)”.

11 EPSO julkaisi 20.6. ja 13.7.2007 kaksi muutosta riidanalaisiin kilpailuilmoituksiin Euroopan unionin virallisen lehden (C 136 A, s. 1 ja C 160, s. 14) kaikissa kieliversioissa. Muutoksessa, joka julkaistiin 20.6.2007, todettiin, että kilpailuun EPSO/AD/94/07 osallistumisen edellytyksenä on joko asianomaisen alan eli tiedotus-, viestintä- ja media-alan tutkintotodistus kolmen vuoden korkeakoulutasoisista opinnoista tai tutkintotodistus kolmen vuoden korkeakoulutasoisista opinnoista miltä tahansa muulta alalta ja sen jälkeen hankittu vähintään kolmen vuoden työkokemus vastaavista tehtävistä. Kilpailun EPSO/AST/37/07 osalta todettiin, että hakijan tutkinnon luonteesta riippuen vaaditaan kolmen tai kuuden vuoden työkokemus. Muutoksessa, joka julkaistiin 13.7.2007, todettiin, että kilpailuun EPSO/AD/95/97 osallistumisen edellytyksenä on vähintään kolmen vuoden yliopistotason opinnot asianomaisella alalla (kirjastot tai dokumentaatio) tai kolmen vuoden yliopistotason opinnot ja niiden jälkeen saatu ammattipätevyys alalla ja että työkokemusta ei vaadita. Muutoksissa viitattiin lisäksi nimenomaisesti Euroopan unionin virallisen lehden englannin-, saksan- ja ranskankielisissä painoksissa kokonaisuudessaan julkaistuun kilpailuilmoitukseen ja asetettiin uusi määräaika hakemusten jättämiselle kyseisissä kilpailuissa.

Kanteet unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

12 Italian tasavalta nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 8.5.2007 jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jossa se vaati kilpailuilmoitusten EPSO/AD/94/07 ja EPSO/AST/37/07 kumoamista. Liettuan tasavalta tuki väliintulijana Italian tasavallan vaatimuksia kyseisessä asiassa, joka rekisteröitiin numerolla T-166/07.

13 Italian tasavalta nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 18.7.2007 jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jossa se vaati kilpailuilmoituksen EPSO/AD/95/07 kumoamista. Helleenien tasavalta tuki väliintulijana Italian tasavallan vaatimuksia kyseisessä asiassa, joka rekisteröitiin numerolla T-285/07.

14 Määräyksellä, joka annettiin 9.11.2009, asiat T-166/07 ja T-285/07 yhdistettiin suullista käsittelyä ja tuomion antamista varten.

15 Italian tasavalta riitautti pääasiallisesti ensiksikin sen, ettei riidanalaisia kilpailuilmoituksia julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä kokonaisuudessaan muilla virallisilla kielillä kuin saksan, englannin ja ranskan kielillä, ja toiseksi sen, että kilpailuihin osallistumista, yhteydenpitoa EPSOn kanssa ja kokeita varten käytettävän toisen kielen valinta oli rajattu mielivaltaisesti vain kolmeen kieleen.

16 Hylättyään komission esittämän vaatimuksen lausunnon antamisen raukeamisesta unionin yleinen tuomioistuin tutki ensiksi EY 290 artiklan rikkomista koskevan kanneperusteen ja toiseksi asetuksen N:o 1 1, 4, 5 ja 6 artiklan rikkomista koskevan kanneperusteen. Se lausui kolmanneksi syrjintäkiellon periaatteen, suhteellisuusperiaatteen ja monikielisyyden periaatteen loukkaamista koskevasta kanneperusteesta. Tämän kahteen osaan jaetun kanneperusteen ensimmäinen osa koski kysymystä siitä, oliko riidanalaisten kilpailuilmoitusten julkaiseminen kokonaisuudessaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä vain saksan, englannin ja ranskan kielellä yhdenmukaista näiden kolmen periaatteen kanssa. Kyseisen kanneperusteen toinen osa koski sitä, oliko kilpailuun osallistumiseen, yhteydenpitoon EPSOn kanssa ja kokeita varten tarkoitetun toisen kielen valinta kolmesta kielestä yhdenmukaista näiden kolmen periaatteen kanssa. Unionin yleinen tuomioistuin tutki neljänneksi kanneperusteen, jonka mukaan luottamuksensuojan periaatetta oli loukattu, selvittääkseen, oliko riidanalaisten kilpailuilmoitusten julkaiseminen Euroopan unionin virallisessa lehdessä loukannut tätä periaatetta, koska se on ristiriidassa sen aina heinäkuuhun 2005 saakka noudatetun vakiintuneen käytännön kanssa, että kilpailuilmoitukset laaditaan ja julkaistaan kokonaisuudessaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä kaikilla virallisilla kielillä. Unionin yleinen tuomioistuin tutki lopuksi kanneperusteet, joiden mukaan riidanalaisten kilpailuilmoitusten perustelut olivat puutteelliset ja harkintavaltaa oli käytetty väärin.

17 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kaikki nämä kanneperusteet ja näin ollen kumoamiskanteet.

Asianosaisten vaatimukset valituksessa

18 Italian tasavalta vaatii, että unionin tuomioistuin

— kumoaa valituksenalaisen tuomion

— ratkaisee asian itse ja kumoaa riidanalaiset kilpailuilmoitukset

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

19 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin

— hylkää valituksen

— velvoittaa Italian tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

20 Helleenien tasavalta vaatii, että unionin tuomioistuin hyväksyy sen vastineessa esitetyn ja kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-166/07 ja T-285/07 13.9.2010 antaman tuomion.

21 Liettuan tasavalta ei ole jättänyt vastinetta.

Valituksen tarkastelu

22 Valituksessa on seitsemän valitusperustetta.

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

Ensimmäinen valitusperuste

23 Ensimmäisen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut virheellisesti EY 290 artiklaa ja asetuksen N:o 1 6 artiklaa.

24 Valitusperusteessa viitataan valituksenalaisen tuomion 41 ja 42 kohtaan, joissa unionin yleinen tuomioistuin on katsonut, että riidanalaisissa kilpailuilmoituksissa ei rikottu EY 290 artiklaa, koska komissio oli laatinut ne yhteisön toimielimille ja elimille asetuksen N:o 1 6 artiklassa annetun toimivallan nojalla; kyseisessä säännöksessä mahdollistetaan nimenomaisesti se, että toimielimet antavat työjärjestyksissään yksityiskohtaiset säännöt kielten käyttämistä koskevien järjestelyjen soveltamisesta. Unionin yleinen tuomioistuin on viitannut erityisesti julkiasiamies Poiares Maduron asiassa C-160/03, Espanja vastaan Eurojust, jossa annettiin tuomio 15.3.2005 (Kok., s. I-2077), esittämän ratkaisuehdotuksen 48 kohtaan oikeuskäytäntöviittauksineen ja totesi mainituissa kohdissa, että asetuksen N:o 1 6 artiklassa toimielimille annetun toimivallan käyttämisen yhteydessä toimielimille on suotava tietty toiminnallinen itsenäisyys niiden toimintakyvyn turvaamiseksi.

25 Italian tasavalta väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on rikkonut EY 290 artiklaa ja asetuksen N:o 1 6 artiklaa, kun se on tunnustanut komission toimivallan antaa riidanalaiset ilmoitukset, vaikka ensinnäkään komissio ei ole milloinkaan antanut työjärjestystä, jossa annettaisiin asetuksen N:o 1 soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt, toiseksi kilpailuilmoitus ei ole työjärjestys, ja kolmanneksi komissio on EPSOn kautta asettanut itsensä neuvoston sijaan, kun se on katsonut voivansa pelkän hallinnollisen käytännön keinoin päättää kieliä koskevista järjestelyistä unionin hallinnon virkauralle pääsyä koskevan kaltaisella tärkeällä alalla.

26 Helleenien tasavalta viittaa Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen asiassa F-35/08, Pachtitis vastaan komissio, 15.6.2010 antamaan tuomioon, josta ajankohtana, jolloin Helleenien tasavalta jätti vastineensa, oli vireillä komission tekemä valitus, jonka unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi asiassa T-361/10 P, komissio vastaan Pachtitis, 14.12.2011 antamallaan tuomiolla (Kok., s. II-8225), ja korostaa, että EPSOlla ei ole toimivaltaa päättää kilpailun kielestä; näin ei ole pelkästään sen vuoksi, että tällä tavoin se päättää toimielimen kieliä koskevista järjestelyistä, mikä kuuluu neuvoston toimivaltaan, vaan myös sen vuoksi, että kielet ovat ”kokeiden sisältö” ja ovat osa taitoja, joiden arviointi kuuluu kilpailun valintalautakunnalle. Se pohtii, onko olemassa valituksenalaisen tuomion 41 kohdassa todettua ”toiminnallista itsenäisyyttä”, joka perustuu asetuksen N:o 1 6 artiklaan ja jonka unionin yleinen tuomioistuin tunnustaa toimielimille. Se toteaa lopuksi, että asetusta on käytetty EY 290 artiklassa edellytetyn yksimielisen päätöksenteon vaatimuksen välttämiseksi.

27 Komissio katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä. Se muistuttaa, että se, että on välttämätöntä tunnustaa toimielimille tietty toiminnallinen itsenäisyys, seuraa unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä. Unionin yleinen tuomioistuin on siis aivan oikein katsonut, että kilpailuilmoitukset ovat tällaisen itseorganisointia koskevan vallan ilmaus. Merkitystä ei ole sillä, että komissio ei ollut antanut asetuksen N:o 1 6 artiklassa tarkoitettuja sisäisiä säännöksiä, koska kyseinen säännös on vain itseorganisointia koskevan laajemman vallan ilmaus.

Toinen valitusperuste

28 Toisen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut virheellisesti asetuksen N:o 1 1, 4, 5 ja 6 artiklaa.

29 Se koskee valituksenalaisen tuomion 52–57 kohtaa. Unionin yleinen tuomioistuin on tuomion 52 kohdassa erityisesti asiassa T-203/03, Rasmussen vastaan komissio, 5.10.2005 annetun tuomion (Kok. H., s. I-A-279 ja II-1287) 60 kohtaa lainaten viitannut vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön, jonka mukaan ”asetusta N:o 1 ei voida soveltaa toimielinten ja niiden virkamiesten ja toimihenkilöiden välisiin suhteisiin, koska siinä vahvistetaan ainoastaan kieliä koskevat järjestelyt toimielinten ja jäsenvaltion tai jonkin jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvan henkilön välillä”. Unionin yleinen tuomioistuin on tuomion 53 kohdassa viitannut erityisesti asiassa T-118/99, Bonaiti Brighina vastaan komissio, 7.2.2001 annetun tuomion (Kok. H., s. I-A-25 ja II-97) 13 kohtaan ja todennut, että ”yhteisöjen virkamiehet ja toimihenkilöt sekä henkilöt, jotka hakevat tällaisiin virkoihin tai toimiin, kuuluvat yksinomaan yhteisöjen lainkäyttövaltaan” ja että lisäksi ”asetuksen N:o 1 6 artiklassa säädetään – – nimenomaisesti, että toimielimet voivat antaa työjärjestyksissään yksityiskohtaiset säännöt kielten käyttämistä koskevien järjestelyjen soveltamisesta”. Se on valituksenalaisen tuomion 54 kohdassa perustellut virkoja hakevien henkilöiden rinnastamisen yhteisöjen virkamiehiin ja toimihenkilöihin sovellettavien kieliä koskevien järjestelyjen alalla sillä, että ”kyseisten hakijoiden ja toimielimen välille syntyy suhde ainoastaan virkamiehen tai toimihenkilön sen viran tai toimen saamiseksi, jota varten tietty kielitaito on välttämätöntä, ja sitä voidaan edellyttää yhteisön säännöksissä, joita sovelletaan tämän viran tai toimen täyttämiseen”. Se on tuomion 55 ja 56 kohdassa päätellyt, että ”asetuksen N:o 1 1, 4 ja 5 artiklaa ei sovelleta riidanalaisiin kilpailuilmoituksiin” ja että ”ilmoituksen ulkoisen julkaisukielen valinta on myös toimielinten vastuulla – –”.

30 Italian tasavalta korostaa uudelleen, että komissio ei ole antanut työjärjestystä asetuksen N:o 1 6 artiklan mukaisesti. Se toteaa lisäsi, että kilpailuilmoitus on asetuksen N:o 1 4 artiklassa tarkoitettu yleisesti sovellettava säädös, koska se voi kiinnostaa kaikkia yhteisön kansalaisia, ja että joka tapauksessa ilmoitus on kilpailua koskeva erityissäädös. Sen mukaan tätä tukee henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 1 artiklan 2 kohta, jonka mukaan kilpailuilmoitukset on julkaistava Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä. Italian tasavalta riitauttaa lopuksi kilpailun hakijoiden rinnastamisen virkamiehiin ja toimihenkilöihin korostaen, että hakija on unionin kansalainen, jolla on subjektiivinen perusoikeus päästä unionin henkilöstön virkoihin ja joka hakiessaan oikeutta osallistua kilpailuun päästäkseen johonkin toimielimeen on väistämättä toimielimeen nähden ulkopuolinen.

31 Helleenien tasavalta väittää, että valituksenalaisen tuomion 41 ja 42 kohta, joissa unionin yleinen tuomioistuin on päätellyt, että riidanalaiset kilpailuilmoitukset annettiin asetuksen N:o 1 6 artiklassa toimielimille tunnustetun toimivallan nojalla, ja kyseisen tuomion 52–58 kohta, joissa se on hylännyt asetuksen N:o 1 1, 4, 5 ja 6 artiklan rikkomista koskevan kanneperusteen sillä perusteella, että asetusta ei sovelleta unionin toimielinten ja niiden virkamiesten välisiin suhteisiin, ovat ristiriidassa keskenään. Helleenien tasavalta katsoo, että joko asetusta N:o 1 sovelletaan, missä tapauksessa sen 6 artikla on merkityksellinen asian kannalta, tai sitä ei sovelleta. Se toteaa lisäksi, että edellä mainitun asiassa Rasmussen annetun tuomion 60 kohta on pelkästään toteamus, jota ei ole perusteltu ja josta on toistamisen kautta tullut vakiintunutta oikeuskäytäntöä.

32 Komissio katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä etenkään siltä osin kuin kyse on kilpailun hakijoiden rinnastamisesta virassa oleviin virkamiehiin. Sen mukaan tällainen periaate sisältyy myös unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön perusteena sille, että henkilöstösääntöjen mukaisia menettelyjä sovelletaan niihin, jotka vetoavat virkamiesten asemaan. Kilpailuilmoituksessa määritellään lisäksi säännöt, joita sovelletaan kilpailun hakijoihin ja joissa ilmaistaan ainoastaan yksikön etu ja näin ollen toimielimen sisäiset tarpeet. Tällainen ilmoitus ei siis voi olla yleisesti sovellettava säädös.

33 Komissio korostaa, että henkilöstösääntöjen liitteessä III asetetaan velvollisuuksia yhdenvertaisuuden takaamiseksi tietojen saamisessa eikä siinä ilmaista kieliä koskevia muodollisia vaatimuksia, jotka ovat ominaisia ”ulkoiselle” järjestelylle, toisin sanoen toimielinten ja ulkomaailman välisille suhteille.

Kolmas valitusperuste

34 Kolmannen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut virheellisesti syrjintäkiellon periaatetta, suhteellisuusperiaatetta ja monikielisyyden periaatetta, ja erityisemmin EY 12 artiklaa, Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 22 artiklaa, EU 6 artiklan 3 kohtaa, asetuksen N:o 1 5 artiklaa, henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 1 artiklan 2 ja 3 kohtaa ja lopuksi EY 230 artiklaa.

35 Valitusperuste koskee valituksenalaisen tuomion 72–91 kohtaa, joissa unionin yleinen tuomioistuin on lausunut sen kanneperusteen ensimmäisestä osasta, joka koski riidanalaisten kilpailuilmoitusten julkaisemista Euroopan unionin virallisessa lehdessä saksan, englannin ja ranskan kielillä sekä kyseisten kilpailuilmoitusten muutosten julkaisemista kyseisessä lehdessä kaikilla virallisilla kielillä.

36 Unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 72 kohdassa, että ”ei ole olemassa yhteisön oikeuden säännöstä tai määräystä tai periaatetta, jonka mukaan kilpailuilmoitukset on julkaistava Euroopan unionin virallisessa lehdessä järjestelmällisesti kaikilla virallisilla kielillä”. Se on kuitenkin muistuttanut tuomion 74 kohdassa, että ”vaikka hallinnolla on oikeus toteuttaa toimia, joita se pitää tarkoituksenmukaisina henkilöstön palvelukseenottamismenettelyyn liittyvien tiettyjen seikkojen sääntelemiseksi, nämä toimet eivät saa johtaa tiettyä virkaa tai toimea hakevien henkilöiden väliseen kieleen perustuvaan syrjintään”. Unionin yleinen tuomioistuin on tuomion 84 kohdassa todennut, että ”riidanalaiset kilpailuilmoitukset julkaistiin kokonaisuudessaan vain saksan, englannin ja ranskan kielillä”. Se on tuomion 85 kohdassa todennut kuitenkin, että Euroopan unionin virallisessa lehdessä kaikilla virallisilla kielillä julkaistut kaksi muutosta, joissa tiedotetaan yleisölle tiivistetysti riidanalaisten kilpailuilmoitusten olemassaolosta ja sisällöstä ja viitataan saksan-, englannin- ja ranskankielisiin painoksiin tekstin saamiseksi kokonaisuudessaan, ”[ovat korjanneet] puutteen siitä, että riidanalaisia kilpailuilmoituksia ei julkaistu virallisessa lehdessä kaikilla virallisilla kielillä”. Unionin yleinen tuomioistuin on näin ollen päätellyt valituksenalaisen tuomion 90 kohdassa, että ”se, että riidanalaiset kilpailuilmoitukset julkaistiin virallisessa lehdessä kokonaisuudessaan vain kolmella kielellä, minkä jälkeen virallisessa lehdessä julkaistiin tiivistettyinä näihin ilmoituksiin tehdyt muutokset kaikilla virallisilla kielillä, ei merkitse EY 12 artiklan vastaista kieleen perustuvaa hakijoiden välistä syrjintää eikä sillä myöskään rikota EU 6 artiklan 3 kohtaa, jossa pelkästään todetaan, että unionin on pidettävä arvossa jäsenvaltioiden kansallista ominaislaatua, eikä sillä loukata [perusoikeuskirjan] 22 artiklaa, jolla ei kaiken lisäksi ole sitovia oikeusvaikutuksia”.

37 Italian tasavalta väittää, että kun unionin yleinen tuomioistuin otti huomioon kilpailuilmoitusten muutokset, se rikkoi EY 230 artiklaa, koska toimen laillisuutta on arvioitava tarkastelemalla sen sanamuotoa sen toteuttamishetkellä. Se väittää lisäksi, että muutosten julkaisemisella ei missään tapauksessa kyetty korjaamaan sitä, että ilmoituksia ei julkaistu kaikilla virallisilla kielillä.

38 Italian tasavallan mukaan unionin yleisen tuomioistuimen päättelyä rasittaa kehäpäätelmä, koska se lähtee kolmen kielen osaamisesta sillä perusteella, että ilmoituksissa mainitaan vain nämä kolme kieltä. Olisi kuitenkin nimenomaan ollut perusteltava rajoittuminen kolmeen kieleen sekä tästä seuraava syrjintä.

39 Helleenien tasavalta väittää myös, että kilpailuilmoitukset olisi pitänyt julkaista kaikilla virallisilla kielillä, ja kiistää sen, että muutosten julkaisemisella olisi korjattu alkuperäinen laiminlyönti.

40 Komissio toteaa, että tämän valitusperusteen yhteydessä kehitellyllä argumentaatiolla ei aseteta kyseenalaiseksi unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 72, 73–76 ja 79–81 kohdassa esittämää päättelyä, joka komission mukaan itsessään riittäisi muodostamaan tuomion tuomiolauselman. Joka tapauksessa kilpailuilmoituksessa on ilmaistava yksikön edun sanelemat vaatimukset sen välttämiseksi, että henkilöt, jotka eivät ole päteviä, hakisivat kilpailuun. Se toteaa, että unionin yleinen tuomioistuin on asianmukaisesti perustellut tekemänsä päätelmän siitä, että toimielimen velvollisuus ei ole kilpailuilmoituksen julkaiseminen kaikilla virallisilla kielillä vaan sen varmistaminen, että valittu julkaisumenetelmä ei aiheuta syrjintää hakijoiden välillä.

Neljäs valitusperuste

41 Neljännen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut virheellisesti kieleen perustuvan syrjinnän kieltoa koskevia sääntöjä, asetuksen N:o 1 1 ja 6 artiklaa sekä henkilöstösääntöjen 1 d artiklan 1 ja 6 kohtaa, 27 artiklan toista kohtaa ja 28 artiklan f alakohtaa.

42 Valitusperuste koskee valituksenalaisen tuomion 93–105 kohtaa, joissa unionin yleinen tuomioistuin on lausunut sellaisesta kanneperusteen osasta, joka koskee kilpailuihin osallistumista, yhteydenpitoa EPSOn kanssa ja kokeita varten käytettävän toisen kielen valintaa kolmesta kielestä, ja 105 kohdassa todennut, että syrjintäkiellon periaatteen, suhteellisuusperiaatteen ja monikielisyyden periaatteen loukkaamista koskeva kanneperuste oli hylättävä kokonaisuudessaan.

43 Unionin yleinen tuomioistuin on nojautunut julkisasiamies Poiares Maduron edellä mainitussa asiassa Espanja vastaan Eurojust annettuun tuomioon liittyvään ratkaisuehdotukseen ja todennut valituksenalaisen tuomion 93 kohdassa, ”että yhteisön toimielinten ja elinten toimintakyvyn turvaaminen voi olla objektiivisena perusteena sille, että sisäisessä viestinnässä valittavissa on vain joitakin kieliä”. Se on todennut tuomion 94 kohdassa myös, ettei se, että sisäisellä tasolla valitaan yksi virallinen kieli tai joitakin virallisia kieliä, vaaranna unionin kansalaisten yhdenvertaista pääsyä yhteisön toimielinten ja elinten tarjoamiin työpaikkoihin. Se on kuitenkin todennut tuomion 95 kohdassa, että ”jokainen kyseessä olevan kilpailun hakija, jolla on riidanalaisissa kilpailuilmoituksissa vaadittu kielitaito, on voinut osallistua samoin edellytyksin palvelukseen ottamista koskeviin menettelyihin”. Unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 99 kohdassa, että ”Italian tasavalta ei ole esittänyt mitään konkreettista seikkaa, joka olisi omiaan kyseenalaistamaan riidanalaisissa kilpailuilmoituksissa vaaditun kielitaidon merkityksellisyyden, eikä se tämän vuoksi voi väittää, että tätä vaatimusta ei ole objektiivisesti sanellut yksikön etu”. Se on todennut tässä kohdassa myös, ettei se, että jotakin mainintaa ei alun perin ole julkaistu kaikilla virallisilla kielillä, ole asettanut niitä hakijoita epäedullisempaan asemaan, joiden pääkieli ei ole saksa, englanti tai ranska, koska kahdessa myöhemmin julkaistussa muutoksessa annettiin uusi määräaika hakemusten jättämiselle kyseessä oleviin kilpailuihin. Unionin yleinen tuomioistuin on lopulta tuomion 101 kohdassa todennut, että vaikka riidanalaisten kilpailuilmoitusten kattamilla aloilla edellytetään laajaa kielitaitovalikoimaa, se seikka, että pääkieli, jonka perusteellista taitoa kyseisissä ilmoituksissa edellytetään, voi olla mikä hyvänsä virallisista kielistä, riittää takaamaan laajan kielitaitovalikoiman ilmoituksia vastaavia hakijoita palvelukseen otettaessa.

44 Italian tasavalta väittää tässä valitusperusteessa, että se, että kilpailuihin osallistumista, yhteydenpitoa EPSOn kanssa ja kokeita varten on hyväksytty toiseksi kieleksi vain kolme virallista kieltä, merkitsee kieleen perustuvaa syrjintää ensinnäkin niihin muihin kieliin nähden, joita ei ole hyväksytty toiseksi kieleksi, ja myös niiden jäsenvaltioiden kansalaisiin nähden, jotka osaavat jotakin toista virallista kieltä, joka ei ole mikään näistä kolmesta hyväksytystä kielestä. Se väittää, että toimielinten oikeus antaa työjärjestyksissään yksityiskohtaiset säännöt näiden kielten käyttämistä koskevien järjestelyjen soveltamisesta koskee vain toimielinten sisäistä toimintaa mutta ei ulkoisten kilpailujen kulkua ja että joka tapauksessa on niin, että mikään toimielin ei ole antanut säännöksiä tältä osin.

45 Italian tasavalta väittää lisäksi, että kun otetaan huomioon henkilöstösääntöjen 27 artiklan toisessa kohdassa säädetty periaatteellinen kielto varata virka tietyn jäsenvaltion kansalaisille, kielten käyttöä toimielimissä koskevia rajoituksia on pidettävä poikkeuksina, jotka on asianmukaisesti perusteltava. Henkilöstösääntöjen 28 artiklassa täsmennetään lisäksi, että toinen kieli voidaan valita minkä hyvänsä unionin kielen joukosta, eikä siinä aseteta niistä mitään etusijalle toisiinsa nähden. Kyseinen jäsenvaltio päättelee tästä, että valintakielten on oltava mahdollisimman neutraaleja haettavaan pätevyyteen nähden, mikä edellyttää, että kaikki unionin kielet voidaan hyväksyä. Italian tasavallan mukaan henkilöstösääntöjen 28 artiklan f alakohdan oikein tulkitsemisen tulee johtaa päätelmään siitä, että jotta valituksi tulemiseen tarpeellisen ammatillisen pätevyyden arviointi olisi tehokasta eikä syrjivää, hakijan kielitaidon ei pidä vaikuttaa siihen ratkaisevasti. Tätä tulkintaa tukee sen mukaan henkilöstösääntöjen liitteessä III oleva 1 artikla, jonka mukaan kilpailuilmoituksessa on täsmennettävä täytettävien virkojen erityisluonteesta johtuvat mahdolliset kielitaitovaatimukset. Tämän säännöksen mukaiset rajoitukset ovat vain pelkkiä mahdollisuuksia. Ne on perusteltava ilmoituksessa, ja niiden on perustuttava siihen, mikä on ”tehtävien hoitamiseen riittävää”, sekä ”täytettävien virkojen erityisluonteeseen”. Riidanalaisissa kilpailuilmoituksissa ei noudatettu näitä sääntöjä.

46 Italian tasavalta riitauttaa unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 98 ja 99 kohdassa esittämän toteamuksen, jonka mukaan se ei ollut näyttänyt toteen, että kolmen kielen valitseminen kokeiden suorituskieliksi oli epäasianmukaista kyseessä olevien kilpailujen tarkoitukseen nähden. Se toteaa, että todistustaakka ei ole sillä vaan komissiolla, koska kyseinen toimielin vetoaa poikkeukseen säännöistä, joiden mukaan kaikki yhteisön kielet ovat virallisia kieliä ja työkieliä.

47 Italian tasavalta ei kiistä toimielinten sisäisen organisaation tarpeiden tai käytäntöjen merkitystä. Se katsoo kuitenkin, että kun tämä merkitys ilmenee unionin kansalaisten kielellisen ilmaisun mahdollisuuksien rajoituksina, siihen on vedottava avoimien ja asianmukaisten sääntöjen puitteissa. Toimielinten on täsmennettävä niiden tarpeiden luonne, jotka voivat johtaa kielellisiin rajoituksiin paitsi toimielimissä myös ja etenkin niihin pääsyä koskevissa kilpailuissa – jotka eivät ole pelkkä toimieläinten sisäinen kysymys –, sekä vahvistettava menettelysäännöt, joilla tällaisia rajoituksia voidaan asettaa. Italian tasavallan mukaan sellaisen harkintavallan käyttö, joka perustuu vain väitettyjen tosiasiallisten käytäntöjen merkitykseen – ilman että taso tai kriteerit ovat tiedossa –, ei ole hyväksyttävää.

48 Komissio korostaa, että Italian tasavalta ei kiistä sitä, että toimielimillä on objektiivinen tarve, jolla kilpailun toisen kielen valinnan rajoittaminen tiettyyn kolmeen viralliseen kieleen on perusteltua. Se muistuttaa lisäksi, että nämä tarpeet on tunnustettu oikeuskäytännössä (asia T-376/03, Hendrickx v. neuvosto, tuomio 5.4.2005, Kok. H., s. I-A-83 ja II-379). Se toteaa lopuksi, että unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 95 kohdassa esittämä toteamus, jonka mukaan ”jokainen kyseessä olevan kilpailun hakija, jolla on riidanalaisissa kilpailuilmoituksissa vaadittu kielitaito, on voinut osallistua samoin edellytyksin palvelukseen ottamista koskeviin menettelyihin”, on tosiseikkoja koskeva toteamus, jonka tutkiminen ei ole unionin tuomioistuimen tehtävä valitusasian yhteydessä.

Viides valitusperuste

49 Viidennen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut virheellisesti EU 6 artiklan 3 kohtaa siltä osin kuin artiklassa määritellään luottamuksensuojan periaate perusoikeutena, joka on yhteinen jäsenvaltioiden valtiosääntöperinteille.

50 Valitusperusteessa viitataan valituksenalaisen tuomion 110–115 kohtaan, joissa unionin yleinen tuomioistuin on hylännyt tämän periaatteen loukkaamista koskevan kanneperusteen. Unionin yleinen tuomioistuin on erityisesti todennut tuomion 110 kohdassa, että ”tämän periaatteen loukkaamiseen ei lähtökohtaisesti voida vedota, jollei hallinto ole antanut asiassa täsmällisiä vakuutteluja”, ja tuomion 112 kohdassa, että ”pelkkä käytäntö – – ei vastaa” oikeuskäytännössä tarkoitettuja ”täsmällisiä, ehdottomia ja yhtäpitäviä tietoja”.

51 Italian tasavalta väittää, että kun unionin yleinen tuomioistuin on kiistänyt perustellun luottamuksen olemassaolon sillä perusteella, että mitään vakuutteluja ei ole esitetty, eikä ole ottanut huomioon sen useita vuosikymmeniä kestäneen käytännön ulottuvuutta, jonka olemassaolon se itse on todennut, se on loukannut luottamuksensuojan periaatetta. Suunnanmuutos ilman ennakkovaroitusta ja ilman perusteluja kolmekielisyyden hyväksi voi olla syrjintää niitä kohtaan, jotka ovat kohtuudella voineet katsoa pääsevänsä eurooppalaiselle virkauralle erilaisen, tähän saakka täysin hyväksytyn kielitaidon perusteella.

52 Komissio katsoo, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole tältä osin tehnyt oikeudellista virhettä.

Kuudes valitusperuste

53 Kuudennen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut virheellisesti säädösten perusteluvelvollisuutta koskevaa EY 253 artiklaa.

54 Valitusperuste koskee valituksenalaisen tuomion 125 ja 126 kohtaa. Unionin yleinen tuomioistuin on tuomion 125 kohdassa todennut, että ”kilpailuilmoituksen olennainen tehtävä on tiedottaa asianomaisille mahdollisemman täsmällisesti kyseessä olevan viran hoitamisen edellytyksistä, jotta he voivat arvioida yhtäältä, onko heidän syytä hakea virkaa ja toisaalta, mitkä asiakirjat ovat tärkeitä valintalautakunnan työtä varten ja on tämän vuoksi liitettävä hakemusasiakirjoihin”. Unionin yleinen tuomioistuin on tuomion 126 kohdassa katsonut, että ”hallinnon ei ole tarpeen perustella kilpailuilmoituksissa kilpailuun ja kokeisiin osallistumisen toisen kielen valinnanvapauden rajoittamista kolmeen kieleen, koska se on selvästikin hallinnon sisäisten tarpeiden mukaista”.

55 Italian tasavalta väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on sekoittanut keskenään kilpailuilmoitusten tehtävän ja niiden perustelut. Kilpailuilmoituksissa toteutetaan henkilöstösäännöissä hyväksytyt kielellisten rajoitusten mahdollisuudet, ja niissä on näin ollen ilmoitettava täsmällisesti, miten tehtävien luonne tai yksikön tarpeet ja valintamenettelyssä asetetut kielelliset rajoitukset toiminnallisesti liittyvät toisiinsa. Kun väitettyjen sisäisten tarpeiden olemassaolosta ja luonteesta ei lausuta mitään, ei tuomioistuin eivätkä toimen adressaatit voi valvoa komission tekemää valintaa. Unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että yksikön tarpeita koskeva perustelu voidaan johtaa siitä, että ilmoituksessa on rajoituksia.

56 Komissio muistuttaa, että perustelun tarve määräytyy kyseessä olevan toimen luonteen ja tarkoituksen mukaisesti. Käsiteltävässä asiassa kyse ei ole sitovista vaan tiedottavista toimista eli kehotuksista osallistua kilpailuihin. Se katsoo, että unionin yleinen tuomioistuin on ilmeisen perustellusti päätellyt valituksenalaisen tuomion 126 kohdassa, että käytettävien kolmen kielen valintaa ei tarvinnut perustella.

Seitsemäs valitusperuste

57 Seitsemännen valitusperusteen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut virheellisesti kilpailuilmoitusten luonnetta ja tarkoitusta koskevia aineellisia sääntöjä ja erityisesti henkilöstösääntöjen 1 d artiklan 1 ja 6 kohtaa, 28 artiklan f alakohtaa ja 27 artiklan toista kohtaa.

58 Valitusperuste koskee valituksenalaisen tuomion 128–135 kohtaa, joissa unionin yleinen tuomioistuin on katsonut muun maussa, että EPSO ei ollut käyttänyt harkintavaltaansa väärin, koska se ei ollut käyttänyt kilpailujen kieliä koskevaa säännöstöä tehtäviinsä kuulumattomiin tarkoituksiin. Italian tasavalta riitauttaa tuomion 133 kohdan, jossa unionin yleinen tuomioistuin on todennut, että ”kilpailuilmoitus ja erityisesti siinä vahvistetut kilpailuun osallistumisen edellytykset sitovat valintalautakuntaa”, ja tuomion 134 kohdan, jonka mukaan ”EPSOa ei voida moittia siitä, että se on riidanalaisissa kilpailuilmoituksissa määritellyt kielitaitovaatimukset, jotka kilpailuun osallistumisen

edellytyksenä saattavat sulkea pois joitakin mahdollisia hakijoita, eikä erityisesti siitä, että se on käyttänyt julkaisumenettelyä, joka käytännössä estää joidenkin asiasta kiinnostuneiden osallistumisen kilpailuun, koska he eivät täytä näitä kieliä koskevia vaatimuksia”.

59 Italian tasavallan mukaan kielitaitovaatimukset ovat ammatillisista vaatimuksista erillisiä. Kielitaitovaatimukset on tarkistettava valintamenettelyn kuluessa valintalautakunnan toimesta eikä menettelyä ennen kilpailuilmoituksen antaneen elimen toimesta. Alustavat kielelliset rajoitukset eli ne, joista mainitaan kilpailuilmoituksessa, ovat hyväksyttäviä vain, jos ne todistettavasti liittyvät yksikön tarpeisiin. Käsiteltävässä asiassa komissio ei kuitenkaan ole riidanalaisissa kilpailuilmoituksissa eritellyt ainuttakaan sellaista kielellistä vaatimusta, joka oikeuttaisi nämä rajoitukset, vaikka se toteaa, kuten valituksenalaisen tuomion 134 kohdasta käy ilmi, että kyseiset rajoitukset ”estivät käytännössä joidenkin asiasta kiinnostuneiden osallistumisen kilpailuun”, koska he eivät täyttäneet näitä kieliä koskevia vaatimuksia. Kyseinen jäsenvaltio päättelee tästä, että kun unionin yleinen tuomioistuin on katsonut, että valintalautakunnan tehtävänä ei ole arvioida hakijoiden kielitaitoa, koska ilmoituksen antanut elin voi ennalta tehdä alustavan valinnan asiasta kiinnostuneista henkilöistä puhtaasti kielellisellä perusteella, se on rikkonut edellä mainittuja säännöksiä ja niiden taustalla olevaa periaatetta, jonka mukaan kilpailuilmoituksilla on pyrittävä mahdollisimman laajasti tarkistamaan toimielimissä olevien virkojen hoitamiseksi tarvittava kielitaito.

60 Komissio huomauttaa, että Italian tasavalta toistaa jo muissa valitusperusteissa kehittelemänsä argumentaation, ja viittaa itse näihin perusteisiin antamiinsa vastauksiin. Se muistuttaa uudelleen, että Italian tasavalta ei ole kyseenalaistanut sitä, että tosiasiassa tilanne on toimielimissä se, että sisäisen viestinnän edistämiseksi vain tiettyjä kieliä käytetään.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

61 On tutkittava yhdessä yhtäältä ensimmäiset kolme valitusperustetta, jotka koskevat riidanalaisten kilpailuilmoitusten julkaisemista, ja toisaalta viimeiset neljä valitusperustetta, jotka koskevat sitä, että saksa, englanti ja ranska oli nimetty toiseksi kieleksi, yhteydenpitoon EPSOn kanssa käytettäväksi kieleksi ja kilpailun kokeiden kieleksi.

Ensimmäiset kolme valitusperustetta, jotka koskevat kilpailuilmoitusten julkaisemista

62 Henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 1 artiklan mukaan kilpailua koskevan ilmoituksen vahvistaa kilpailun järjestävän toimielimen nimittävä viranomainen sekakomiteaa kuultuaan, ja siinä on täsmennettävä joukko kilpailua koskevia seikkoja. Päätöksen 2002/620 antamisen jälkeen EPSO käyttää valinnoissa muun muassa tässä liitteessä päätöksen allekirjoittaneiden toimielinten nimittäville viranomaisille annettua toimivaltaa.

63 Käsiteltävässä valituksessa on tukeuduttu kahteen säännökseen, joiden väitetään velvoittavan riidanalaisten kilpailuilmoitusten julkaisemiseen kaikilla virallisilla kielillä, eli asetuksen N:o 1 4 artiklaan ja henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 1 artiklan 2 kohtaan, luettuna yhdessä asetuksen N:o 1 5 artiklan kanssa. Näin ollen on tarkasteltava näissä säännöksissä vahvistettuja velvollisuuksia.

64 Asetuksen N:o 1 4 artiklassa säädetään, että asetukset ja muut yleisesti sovellettavat säädökset laaditaan virallisilla kielillä. Komissio toteaa tästä ensiksi, että asetusta N:o 1 ei sovelleta kilpailuilmoituksiin, koska ne koskevat virkamiehiin rinnastettavia henkilöitä, toiseksi, että joka tapauksessa toimielimellä on oikeus päättää, millä kielellä ilmoitus julkaistaan asetuksen 6 artiklan mukaisesti, ja lopuksi, että kilpailuilmoitukset eivät ole yleisesti sovellettavia säädöksiä.

65 Unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 52 kohdassa, että saman tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asetusta N:o 1 ei voida soveltaa toimielinten ja niiden virkamiesten ja toimihenkilöiden välisiin suhteisiin, koska siinä vahvistetaan ainoastaan kieliä koskevat järjestelyt, joita sovelletaan toimielinten ja jäsenvaltion tai jonkin jäsenvaltion lainkäyttövaltaan kuuluvan henkilön välillä.

66 Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan se, ettei asetusta sovelleta, on perusteltua yhtäältä sillä, että virkamiehet ja muut toimihenkilöt sekä kilpailujen hakijat kuuluvat yksinomaan yhteisöjen lainkäyttövaltaan sovellettaessa henkilöstösääntöjen säännöksiä, ja toisaalta asetuksen N:o 1 6 artiklalla.

67 Tästä on ensiksi todettava, että asetuksen N:o 1 1 artiklassa todetaan nimenomaisesti, mitkä ovat toimielinten työkielet, ja asetuksen 6 artiklassa säädetään, että toimielimet voivat antaa työjärjestyksissään yksityiskohtaiset säännöt näiden kielten käyttämistä koskevien järjestelyjen soveltamisesta. On kuitenkin todettava, että toimielimet, joita riidanalaiset kilpailuilmoitukset koskevat, eivät ole antaneet työjärjestyksissään tällaisia sääntöjä näistä kielten käyttämistä koskevista järjestelyistä asetuksen N:o 1 6 artiklan perusteella. Kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 29 kohdassa, kilpailuilmoituksia ei ole pidettävä työjärjestyksinä tältä osin.

68 Koska ei ole olemassa erityisiä virkamiehiin ja toimihenkilöihin sovellettavia asetuksentasoisia säännöksiä ja koska toimielinten, joita riidanalaiset kilpailuilmoitukset koskevat, työjärjestyksissä ei ole tätä koskevia säännöksiä, minkään säädöksen perusteella ei voida päätellä, että toimielinten ja niiden virkamiesten ja toimihenkilöiden väliset suhteet olisi suljettu täysin asetuksen N:o 1 soveltamisalan ulkopuolelle.

69 Näin on sitäkin suuremmalla syyllä tarkasteltaessa toimielinten ja ulkoisten kilpailujen hakijoiden, jotka eivät lähtökohtaisesti ole virkamiehiä eivätkä toimihenkilöitä, välisiä suhteita.

70 Siitä, kuuluvatko riidanalaisten kilpailuilmoitusten kaltaiset avoimia kilpailua koskevat ilmoitukset asetuksen N:o 1 4 artiklan vai henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 1 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan, on riittävää todeta, että viimeksi mainitussa säännöksessä säädetään nimenomaisesti, että avointa kilpailua koskeva ilmoitus on julkaistava Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

71 Tässä yhteydessä ei siksi ole tarpeen ratkaista, onko kilpailuilmoitus asetuksen N:o 1 4 artiklassa tarkoitettu yleisesti sovellettava säädös, vaan riittää, kun todetaan, että henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 1 artiklan 2 kohdan mukaisesti, luettuna yhdessä asetuksen N:o 1 5 artiklan kanssa, jonka mukaan Euroopan unionin virallinen lehti julkaistaan virallisilla kielillä, riidanalaiset kilpailuilmoitukset olisi pitänyt julkaista kokonaisuudessaan kaikilla virallisilla kielillä.

72 Koska näissä säännöksissä ei säädetä poikkeuksesta, unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 85 kohdassa, että muutosten myöhemmin 20.6. ja 13.7.2007 tapahtunut julkaiseminen, joka kattoi vain tiivistetyt tiedot, on korjannut puutteen siitä, että riidanalaisia kilpailuilmoituksia ei julkaistu virallisessa lehdessä kaikilla virallisilla kielillä.

73 Vaikka näihin muutoksiin sisältyi kilpailua koskevia tietoja, on joka tapauksessa niin, että jos lähdetään olettamasta, jonka mukaan Euroopan unionin kansalaiset lukevat Euroopan unionin virallista lehteä äidinkielellään ja että tämä kieli on yksi unionin virallisista kielistä, mahdollisen hakijan, jonka äidinkieli ei ole mikään niistä kielistä, joilla riidanalaiset kilpailuilmoitukset julkaistiin kokonaisuudessaan, oli hankittava kyseinen lehti yhdellä näistä kielistä ja luettava ilmoitus tällä kielellä päättääkseen, aikoiko hän hakea kilpailuun.

74 Tällainen hakija oli epäedullisessa asemassa sellaiseen hakijaan nähden, jonka äidinkieli oli jokin niistä kolmesta kielestä, joilla riidanalaiset kilpailuilmoitukset julkaistiin kokonaisuudessaan, sekä ilmoitusten oikein ymmärtämisen osalta että hakemuksen valmistelua ja lähettämistä koskevan määräajan osalta.

75 Tämä epäedullinen asema on seurausta kieleen perustuvasta erilaisesta kohtelusta, joka kielletään perusoikeuskirjan 21 artiklassa ja henkilöstösääntöjen 1 d artiklan 1 kohdassa, ja se aiheutuu kyseisistä julkaisemisista. Kyseisen 1 d artiklan 6 kohdassa säädetään, että kaikkien syrjimättömyysperiaatteeseen ja suhteellisuusperiaatteeseen kohdistuvien rajoitusten on oltava objektiivisesti perusteltuja ja niiden on vastattava henkilöstöpolitiikan yleisen edun mukaisia oikeutettuja tavoitteita.

76 Komissio selitti istunnossa, että kilpailuilmoitusten uusi rajoitettu julkaisukäytäntö oli tullut välttämättömäksi, koska työtaakka oli kasvanut uusien valtioiden liityttyä Euroopan unioniin vuosina 2004 ja 2007 ja erityisesti virallisten kielten lukumäärän äkillisesti kasvettua tilanteessa, jossa EPSOlla ei ollut käytettävissään riittävää käännöskapasiteettia. Istunnossa todettiin kuitenkin, että tämä julkaisukäytäntö ei näyttänyt liittyvän valtioiden unioniin liittymiseen, koska se jatkuu edelleen, että kilpailuilmoituksen tekstit ovat luonteeltaan toistuvia, minkä vuoksi työtaakan ei pitäisi olla mahdoton, ja että käännöskapasiteettiin liittyviä aineellisia ongelmia on punnittava siihen nähden, että jokaisella unionin kansalaisella on oikeus saada kilpailuilmoituksista tieto samoin edellytyksin.

77 Tästä seuraa, että rajoitettu julkaisukäytäntö ei ole suhteellisuusperiaatteen mukainen ja että se merkitsee näin ollen kieleen perustuvaa syrjintää, joka on kielletty henkilöstösääntöjen 1 d artiklassa.

78 Kaikesta edellä todetusta seuraa, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisia virheitä katsoessaan, ettei henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 1 artiklan 2 kohtaa, luettuna yhdessä asetuksen N:o 1 5 artiklan kanssa, eikä kyseisten henkilöstösääntöjen 1 d artiklaa rikottu riidanalaisten kilpailusääntöjen julkaisemisen yhteydessä.

Viimeiset neljä valitusperustetta, jotka koskevat kieliä, jotka on vahvistettu toiseksi kieleksi, jota käytetään yhteydenpitoon EPSOn kanssa ja kilpailun kokeissa

79 Italian tasavalta myöntää, että täydellinen monikielisyys voisi haitata toimielimissä tehtävän työn tehokkuutta, mutta arvostelee sitä, ettei ole olemassa selkeitä, objektiivisia ja ennakoitavissa olevia sääntöjä kilpailujen toisen kielen valinnasta, minkä vuoksi hakija ei voi valmistautua kokeisiin. Se väittää lisäksi, että velvollisuus suorittaa kilpailu toisella kielellä ei tosiasiallisesti ole asianmukainen ennakkovalinnan keino, koska sen mukaan hakija pitäisi valita ensin ammatillisen pätevyytensä ja tämän jälkeen kielitaitonsa perusteella.

80 Komissio totesi istunnossa, että valitut kolme kieltä ovat pitkään olleet käytetyimpiä kieliä toimielimissä ja että EPSOn tekemästä tutkimuksesta käy ilmi, että vuosien 2003 ja 2005 välisenä aikana eli ajanjaksona, jolloin hakijat saivat valita toisen kielensä, yli 90 prosenttia kilpailujen hakijoista valitsi toiseksi kieleksi saksan, englannin tai ranskan. Komissio totesi lisäksi, että kilpailun kielten mainitseminen ilmoituksessa mahdollistaa hakijoiden valmistautumisen kokeisiin.

81 Kuten edellä 67 kohdassa on todettu, asetuksen N:o 1 1 artiklassa nimetään 23 kieltä paitsi virallisiksi kieliksi myös unionin toimielinten työkieliksi.

82 Henkilöstösääntöjen 1 d artiklan 1 kohdassa säädetään, että kaikenlainen ja muun muassa kieleen perustuva syrjintä on henkilöstösääntöjä sovellettaessa kiellettyä. Kyseisen artiklan 6 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaan kaikkien syrjimättömyysperiaatteeseen ja suhteellisuusperiaatteeseen kohdistuvien rajoitusten on oltava objektiivisesti ja tarkoituksenmukaisesti perusteltuja ja niiden on vastattava henkilöstöpolitiikan yleisen edun mukaisia oikeutettuja tavoitteita.

83 Lisäksi henkilöstösääntöjen 28 artiklan f alakohdassa säädetään, että virkamieheksi voidaan nimittää ainoastaan henkilö, jolla on perusteellinen kielitaito yhdessä yhteisön kielessä ja riittävä kielitaito toisessa yhteisön kielessä. Tässä säännöksessä täsmennetään, että hakijan kielitaidon toisessa kielessä on oltava riittävä ”[hänen] tehtäviensä hoitamiseen”, mutta siinä ei ilmoiteta kriteerejä, joiden perusteella tämän kielen valintaa 23 virallisen kielen joukosta voidaan rajoittaa.

84 Henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 1 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tosin todetaan, että kilpailuilmoituksessa voidaan täsmentää täytettävien virkojen erityisluonteesta johtuvat mahdolliset kielitaitovaatimukset. Säännöksestä ei kuitenkaan ole johdettavissa yleistä valtuutusta asetuksen N:o 1 1 artiklan vaatimuksista poikkeamiseen.

85 Edellä mainituissa säännöksissä ei siis vahvisteta nimenomaisia kriteerejä, joiden perusteella voitaisiin rajoittaa toisen kielen valintaa riidanalaisissa kilpailuilmoituksissa vahvistettuihin kolmeen kieleen taikka muihin virallisiin kieliin.

86 On lisättävä, että toimielimet, joita riidanalaiset kilpailuilmoitukset koskevat, eivät kuulu erityisen kieliä koskevan järjestelyn alaan (ks. SMHV:n kieliä koskevista järjestelyistä asia C-361/01 P, Kik v. SMHV, tuomio 9.9.2003, Kok., s. I-8283, 81–97 kohta).

87 On kuitenkin tutkittava, voiko vaatimus jonkin kyseessä olevan kolmen kielen taidosta olla yksikön edun vuoksi perusteltu, kuten komissio väittää.

88 Tältä osin kaikista edellä mainituista säännöksistä seuraa, että yksikön etu voi olla hyväksyttävä tavoite, joka voidaan ottaa huomioon. Kuten edellä 82 kohdassa on todettu, henkilöstösääntöjen 1 d artiklan mukaan syrjintäkiellon periaatteen ja suhteellisuusperiaatteen rajoitukset ovat sallittuja. Yksikön edun on kuitenkin oltava objektiivisesti perusteltu ja vaaditun kielitaidon tason on oltava oikeassa suhteessa yksikön tosiasiallisiin tarpeisiin nähden (ks. vastaavasti asia 79/74, Küster v. parlamentti, tuomio 19.6.1975, Kok., s. 725, 16 ja 20 kohta ja asia 22/75, Küster v. parlamentti, tuomio 29.10.1975, Kok., s. 1267, 13 ja 17 kohta).

89 Unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 126 kohdassa todennut, että toisen kielen valinnan rajoittaminen kolmeen kieleen ”on selvästikin” hallinnon sisäisten tarpeiden mukaista. Unionin yleinen tuomioistuin ei kuitenkaan ole perustellut väitettään, minkä lisäksi se on todennut, että hallinnolta ei edellytetä tällaisia perusteluja.

90 Tältä osin on korostettava, että toisen kielen valintaa rajoittavissa säännöissä on vahvistettava selkeät, objektiiviset ja ennakoitavissa olevat kriteerit, jotta hakijat saavat riittävän ajoissa tietoonsa kielitaitoa koskevat vaatimukset voidakseen valmistautua kilpailuun mahdollisimman hyvin edellytyksin.

91 Kuten edellä 67 kohdassa on todettu, toimielimet, joita kilpailut koskevat, eivät ole koskaan antaneet sisäisiä sääntöjä asetuksen N:o 1 6 artiklan perusteella. Komissio ei myöskään ole vedonnut siihen, että olisi olemassa muita toimia, kuten tiedonantoja, joissa vahvistettaisiin kilpailuun osallistumiseen tarvittavan toisen kielen valintaa koskevan rajoituksen kriteerit. Riidanalaisissa kilpailuilmoituksissa ei ole millään tavoin perusteltu kyseessä olevien kolmen kielen valintaa.

92 Toisin kuin komissio on väittänyt, edellä mainittu asiassa Hendrickx vastaan neuvosto annettu tuomio ei tue väitettä siitä, että yksikön etu voisi olla perusteena riidanalaisiin kilpailuilmoituksiin sisältyvälle vaatimukselle saksan, englannin tai ranskan kielen taidosta. Avoimia kilpailuja koskevat ilmoitukset on osoitettu unionin kansalaisille, joista suurelle osalle toimielimet eivät ole tuttuja, kun taas asiassa Hendrickx vastaan neuvosto annettu tuomio koski ilmoitusta sisäisestä kilpailusta, joka oli avoinna Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön virkamiehille ja toimihenkilöille ja jossa edellytettiin vähintään viiden vuoden työskentelyä yhteisöjen palveluksessa. Hoidettavat tehtävät oli lisäksi kuvattu täsmällisesti, joten pääsihteeristön virkamiehet ja toimihenkilöt voivat ymmärtää kokeita varten vahvistettujen kielten perustelut ja yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin käyttää valvontavaltaansa näiden kielten valinnan osalta.

93 Jotta yleisen edun mukaiseen hyväksyttävään päämäärään voidaan vedota ja se voidaan osoittaa todeksi, on muistettava, että kieleen perustuvan erilaisen kohtelun on lisäksi noudatettava suhteellisuusperiaatetta eli tavoitteiden on oltava toteutettavissa sen avulla ja sillä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-453/03, C-11/04, C-12/04 ja C-194/04, ABNA ym., tuomio 6.12.2005, Kok., s. I-10423, 68 kohta).

94 Henkilöstösääntöjen 27 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan palvelukseen otettaessa on tarkoitus varmistaa, että toimielin saa palvelukseensa mahdollisimman päteviä, tehokkaita ja ehdottoman luotettavia virkamiehiä. Koska kyseinen tavoite voidaan turvata parhaiten, kun hakija voi käyttää valintakokeissa omaa äidinkieltään tai toista kieltä, jonka hän katsoo hallitsevansa parhaiten, toimielinten on tältä osin punnittava keskenään kilpailuissa käytettävien kielten määrän rajoittamisen hyväksyttävää tavoitetta ja mahdollisimman pätevien hakijoiden yksilöimisen tavoitetta.

95 Komissio totesi istunnossa, että hakijoilla oli mahdollisuus valmistautua kilpailuun kilpailuilmoituksen julkaisemisen jälkeen. On kuitenkin todettava, että hakija ei välttämättä kykene hankkimaan ammatillisen pätevyytensä osoittamiseksi riittävää kielitaitoa kunkin riidanalaisen kilpailuilmoituksen julkaisemisen ja kirjallisten kokeiden välisenä aikana. Mahdollisuus oppia yksi näistä kolmesta kielestä tulevia kilpailuja varten edellyttää, että EPSOn vahvistamat kielet ovat selvitettävissä pitkän aikaa etukäteen. Se, että edellä 91 kohdassa tarkoitetun kaltaisia sääntöjä ei ole, ei millään tavoin takaa sitä, että kilpailussa käytettävien kielten valinta olisi pysyvä, eikä se mahdollista lainkaan ennakoitavuutta alalla.

96 Virkamiesten kielitaito on lisäksi heidän urakehityksensä olennainen osatekijä, ja nimittävällä viranomaisella on käytettävissään erilaisia keinoja valvoa kielitaitoa ja virkamiesten ponnisteluja kielitaidon soveltamiseksi ja mahdollisesti uusien kielten taidon hankkimiseksi. Tämä käy ilmi erityisesti henkilöstösääntöjen koeaikaa koskevasta 34 artiklan 3 kohdasta ja virkamiesten ylennysperusteita koskevasta 45 artiklan 1 kohdasta. Kielitaidon merkitystä vahvistettiin lisäksi asetuksella N:o 723/2004 käyttöön otetulla uudistuksella 1.5.2004, koska henkilöstösääntöjen 45 artiklan 2 kohdan mukaan virkamiehen on nykyisin ennen palvelukseen ottamisen jälkeistä ensimmäistä ylennystä osoitettava kykynsä työskennellä kolmannella kielellä, jonka on oltava yksi EY 314 artiklassa tarkoitetuista kielistä.

97 Toimielinten on tältä osin siis punnittava keskenään kilpailuissa käytettävien kielten määrän rajoittamisen hyväksyttävää tavoitetta ja palvelukseen otettujen virkamiesten mahdollisuuksia opiskella toimielimissä yksikön edun edellyttämiä kieliä.

98 Edellä 81–97 kohdassa esitetyistä seikoista seuraa, että komission unionin yleiselle tuomioistuimelle esittämien seikkojen perusteella ei voitu suorittaa tuomioistuinvalvontaa sen tutkimiseksi, onko yksikön etu sellainen hyväksyttävä tavoite, jonka perusteella voidaan poiketa asetuksen N:o 1 1 artiklasta. Unionin yleinen tuomioistuin on näin ollen tehnyt oikeudellisen virheen.

99 Kilpailua varten vahvistettuja toisia kieliä koskevista muista perusteista ja väitteistä ei ole tarpeen lausua.

100 Kaikista näistä seikoista ja erityisesti tämän tuomion 78 ja 98 kohdasta seuraa, että valituksenalainen tuomio on kumottava.

Ensimmäisessä oikeusasteessa nostetut kanteet

101 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan toisen virkkeen mukaan unionin tuomioistuin voi kumotessaan unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen.

102 Käsiteltävässä asiassa riidanalaiset kilpailuilmoitukset on kumottava edellä esitettyjen perusteiden nojalla ja erityisesti sen vuoksi, että

— henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 1 artiklan 2 kohtaa, luettuna yhdessä asetuksen N:o 1 5 artiklan kanssa, on rikottu ja

— henkilöstösääntöjen 1 d artiklassa tarkoitettua kieleen perustuvan syrjinnän kiellon periaatetta on loukattu.

103 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksensa 115 ja 116 kohdassa esittämän mukaisesti ja valittujen hakijoiden perustellun luottamuksen säilyttämiseksi kyseisten kilpailujen tuloksia ei ole syytä kyseenalaistaa.

Oikeudenkäyntikulut

104 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos valitus hyväksytään ja unionin tuomioistuin itse ratkaisee riidan lopullisesti, se tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.

105 Työjärjestyksen 138 artiklan, jota sovelletaan työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla myös valituksen käsittelyyn, 1 kohdassa määrätään, että asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

106 Italian tasavalta on vaatinut komission velvoittamista korvaamaan sekä ensimmäisessä oikeusasteessa että muutoksenhakuasteessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut. Koska komissio on hävinnyt asian, se velvoitetaan korvaamaan Italian tasavallan oikeudenkäyntikulut sekä vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan molemmissa oikeusasteissa.

107 Työjärjestyksen 140 artiklan, jota sovelletaan työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla myös valituksen käsittelyyn, 1 kohdassa määrätään, että jäsenvaltiot ja toimielimet, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Tämän määräyksen mukaisesti on päätettävä, että Helleenien tasavalta ja Liettuan tasavalta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Unionin yleisen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa T-166/07 ja T-285/07, Italia vastaan komissio, 13.9.2010 antama tuomio kumotaan.

2) Varallaololuettelon laatimista tiedotus-, viestintä- ja media-alan hallintovirkamiesten (AD 5) myöhempää palvelukseen ottamista varten koskevasta avoimesta kilpailusta EPSO/AD/94/07, varallaololuettelon laatimista tiedotus- ja viestintäalan hallintoavustajien (AST 3) myöhempää palvelukseen ottamista varten koskevasta avoimesta kilpailusta EPSO/AST/37/07 ja varallaololuettelon laatimista informatiikan (kirjastot ja dokumentaatio) hallintovirkamiesten (AD 5) myöhempää palvelukseen ottamista varten koskevasta avoimesta kilpailusta EPSO/AD/95/07 julkaistut kilpailuilmoitukset kumotaan.

3) Euroopan komissio velvoitetaan korvaamaan Italian tasavallan oikeudenkäyntikulut, ja se vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan molemmissa oikeusasteissa.

4) Helleenien tasavalta ja Liettuan tasavalta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset